

*Κέντρο Προγραμματισμού
και Οικονομικών Ερευνών*

Παραγωγικές ιδιαιτερότητες, οικονομική δραστηριότητα και προκλήσεις για την Δ. Ελλάδα

Πρόδρομος Προδρομίδης

*Επιμελητήριο Αχαΐας
Πάτρα, 2 Νοεμβρίου 2015*

Στην Ελλάδα υπάρχει αισθητή ετερογένεια στον χώρο (σε τοπικό επίπεδο) όσον αφορά στην συγκέντρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Στην Ελλάδα υπάρχει αισθητή ετερογένεια στον χώρο (σε τοπικό επίπεδο) όσον αφορά στην συγκέντρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Δείκτης Παραγωγικής Συγκεντρώσεως =

$$\frac{\text{Απασχόληση στον κλάδο X μιας περιοχής} / \text{Συνολική απασχόληση στην ίδια περιοχή}}{\text{Απασχόληση στον κλάδο X της περιφέρειας} / \text{Συνολική απασχόληση της περιφέρειας}}$$

Στην Ελλάδα υπάρχει αισθητή ετερογένεια στον χώρο (σε τοπικό επίπεδο) όσον αφορά στην συγκέντρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Δείκτης Παραγωγικής Συγκεντρώσεως =

$$\frac{\text{Απασχόληση στον κλάδο X μιας περιοχής} / \text{Συνολική απασχόληση στην ίδια περιοχή}}{\text{Απασχόληση στον κλάδο X της περιφέρειας} / \text{Συνολική απασχόληση της περιφέρειας}}$$

Εκ κατασκευής, ο δείκτης λαμβάνει τιμές από μηδέν έως άνω της μονάδας, χωρίς να υπάρχει άνω όριο. Όταν η τιμή υπερβαίνει την μονάδα (υπολείπεται της μονάδος), τότε η υπό εξέτασιν περιοχή διαθέτει αναλογικά περισσότερους (ολιγότερους) εργαζομένους στον συγκεκριμένο κλάδο από ότι η «μέση» περιοχή της περιφέρειας.

Στην Ελλάδα υπάρχει αισθητή ετερογένεια στον χώρο (σε τοπικό επίπεδο) όσον αφορά στην συγκέντρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Δείκτης Παραγωγικής Συγκεντρώσεως =

$$\frac{\text{Απασχόληση στον κλάδο X μιας περιοχής} / \text{Συνολική απασχόληση στην ίδια περιοχή}}{\text{Απασχόληση στον κλάδο X της περιφέρειας} / \text{Συνολική απασχόληση της περιφέρειας}}$$

Εκ κατασκευής, ο δείκτης λαμβάνει τιμές από μηδέν έως άνω της μονάδας, χωρίς να υπάρχει άνω όριο. Όταν η τιμή υπερβαίνει την μονάδα (υπολείπεται της μονάδος), τότε η υπό εξέτασιν περιοχή διαθέτει αναλογικά περισσότερους (ολιγότερους) εργαζομένους στον συγκεκριμένο κλάδο από ότι η «μέση» περιοχή της περιφέρειας.

Εντοπίζουμε τις τοπικές κοινωνίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και απασχόληση άνω των 65 απασχολουμένων βάσει του μόνιμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτήτων (ή «καλλικρατικών» δημοτικών κοινοτήτων).

Στην Ελλάδα υπάρχει αισθητή ετερογένεια στον χώρο (σε τοπικό επίπεδο) όσον αφορά στην συγκέντρωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Δείκτης Παραγωγικής Συγκεντρώσεως =

$$\frac{\text{Απασχόληση στον κλάδο X μιας περιοχής} / \text{Συνολική απασχόληση στην ίδια περιοχή}}{\text{Απασχόληση στον κλάδο X της περιφέρειας} / \text{Συνολική απασχόληση της περιφέρειας}}$$

Εκ κατασκευής, ο δείκτης λαμβάνει τιμές από μηδέν έως άνω της μονάδας, χωρίς να υπάρχει άνω όριο. Όταν η τιμή υπερβαίνει την μονάδα (υπολείπεται της μονάδος), τότε η υπό εξέτασιν περιοχή διαθέτει αναλογικά περισσότερους (ολιγότερους) εργαζομένους στον συγκεκριμένο κλάδο από ότι η «μέση» περιοχή της περιφέρειας.

Εντοπίζουμε τις τοπικές κοινωνίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και απασχόληση άνω των 65 απασχολουμένων βάσει του μόνιμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτήτων (ή «καλλικρατικών» δημοτικών κοινοτήτων).

Οι σχηματισμοί αυτοί είναι μικρότεροι, πιο ομοιογενείς σχηματισμοί από τους σημερινούς δήμους. Ο αριθμός των τουλάχιστον 65 εργαζομένων είναι μια μη αμελητέα διψήφια μάζα εργατικού δυναμικού στον κλάδο.

Τοποθεσίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και κλαδική απασχόληση άνω των 65 απασχολουμένων βάσει του μονίμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτητών

Τοποθεσίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και κλαδική απασχόληση άνω των 65 απασχολουμένων βάσει του μονίμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτητών

	Παροχή ηλ. ρεύματος, φυσ.αερίου, ατμού κ.λπ.	Καταλύματα, εστίαση	Τέχνες, Ψυχαγωγία	Εργοδοσία οικ. προσωπικού
Α.Μακ.-Δ.Θρ.				
Κ.Μακεδονία				
Δ.Μακεδονία	Αγίας Παρασκευής, Βερμίου, Δημ. Υψηλάντου, Ελιμείας, Ελλησπόντου, Κοζάνης, Μουρικίου, Σερβίων, Πτολεμαΐδος (ΚΟΖ), Αμυνταίου, Με-λίτης, Φιλώτα (ΦΛΩ)			
Ήπειρος				
Θεσσαλία				
Δ.Ελλάς				
Σ.Ελλάς λοιπή	Ταμυναίων (ΕΥΒ)			
Αττική κ. νήσ.				Εκάλης (ΑΘΗ)
Πελ /σος λοιπ.	Μεγαλοπόλεως, Φαλαισίας (ΑΡΚ)		Λουτρακίου-Περαχώρας (ΚΟΡ)	
Κρήτη				
ν. Ν.Αιγαίου		Λινδίων (ΔΩΔ)		
ν. Β.Αιγαίου				
ν Ιονίου				

Τοποθεσίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και κλαδική απασχόληση άνω των 65 απασχολούμενων βάσει του μονίμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτητών

	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποίηση καπνού, ενδυμάτων, δέρματος, ξύλου, χάρτου, προεγγραμμένων μέσων	Μεταποίηση προϊόντων διυλίσεως, χημικών, φαρμακευτικών, πλαστικών	Μεταποίηση ορυκτών (μεταλλικών και μη)
Α.Μακ.-Δ.Θρ.	Δράμας, Προσοτσάνης (ΔΡΑ), Θάσου (ΕΒΡ), Ελευθεροπόλεως, Χρυσουπόλεως (ΚΑΒ)			
Κ.Μακεδονία	Πολυγύρου, Σταγείρων-Ακάνθου (ΧΑΛ)			
Δ.Μακεδονία	Ελλησπόντου, Πτολεμαΐδος (ΚΟΖ), Μελίτης (ΦΛΩ)	Ίωνος Δραγούμη, <u>Καστοριάς</u> , Μακεδνών, Νεστορίου (ΚΑΣ), <u>Ασκίου</u> , <u>Σιατίστης</u> (ΚΟΖ)		
Ήπειρος				
Θεσσαλία	<u>Αφειτών</u> (ΜΑΓ)			
Δ.Ελλάς				
λοιπή Σ.Ελλάς	<u>Ακραϊφνίας</u> (ΒΟΙ), Μεσσαπίων (ΕΥΒ), <u>Οπουντίων</u> (ΦΘΙ), Αμφίσσης, Ιτέας (ΦΩΚ)		<u>Οινοφύτων</u> , <u>Σχηματαρίου</u> (ΒΟΙ)	<u>Αντικύρας</u> , Δερβενοχωρίων, <u>Διστόμου</u> , Κυριακίου, Οινοφύτων (ΒΟΙ), Μαλεσίνης, <u>Οπουντίων</u> (ΦΘΙ), <u>Δεσφίνης</u> (ΦΩΚ)
Αττική κ. νήσ.				
λοιπ. Πελ /σος				
Κρήτη				
ν. Ν.Αιγαίου	Δρυμαλίας, Μήλου (ΚΥΚ)			
ν. Β.Αιγαίου				
ν Ιονίου				

Τοποθεσίες με υψηλή κλαδική συγκέντρωση (με δείκτη >7%) και κλαδική απασχόληση άνω των 65 απασχολούμενων βάσει του μονίμου πληθυσμού της απογραφής του 2011 εκ των 1035 «καποδιστριακών» δήμων/κοινοτητών

	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα	Δασοκομία	Αλιεία
Α.Μακ.-Δ.Θρ.	Τριγώνου (ΕΒΡ), Αρριανών, Κέχρου, <u>Οργάνης</u> , Σώστου, <u>Φιλλύρας</u> (ΚΟΜ), Σάτρων (ΞΑΝ)	<u>Κ. Νευροκοπίου</u> (ΔΡΑ), <u>Ορφέα</u> , Σουφλίου (ΕΒΡ), <u>Κέχρου</u> (ΚΟΜ)	Κεραμωτής (ΚΑΒ), Αβδήρων (ΞΑΝ)
Κ.Μακεδονία	Βεγορίτιδος (ΠΕΛ), Πιέριων (ΠΙΕ), Άνω Βροντούς, Αχινού, Αχλαδοχωρίου, Βισαλτίας, Τραγίλου (ΣΕΡ)	Ρεντίνας (ΘΕΣ), Αριδαίας (ΠΕΛ), Αρναίας (ΧΑΛ)	<u>Μηχανιώνας</u> , Χαλάστρας (ΘΕΣ), <u>Μεθώνης</u> (ΠΙΕ), Μουδανίων, Σιθωνίας, Σταγείρων-Ακάθου, Τορώνης (ΧΑΛ)
Δ.Μακεδονία			
Ήπειρος			Αμβρακικού (ΑΡΤ), <u>Σαγιάδος</u> (ΘΕΣ)
Θεσσαλία	Άρνης, Σελλάνων, Ταμασίου, Φύλλου (ΚΑΡ), Ενιππέα, Κραννώνος, Ναρθακίου, Ολύμπου, Πολυδάμαντος (ΛΑΡ), <u>Ανάβρας</u> , Ζαγοράς (ΜΑΓ), Μυροφύλλου, Πελλιναίων, Τυμφαίων (ΤΡΙ)		
Δ.Ελλάς	<u>Ινάχου</u>, <u>Μεδεώνος</u> (ΑΙΤ), <u>Βουπρασίας</u>, <u>Τραγανού</u> (ΗΛΕ)		<u>Αιτωλικού</u>, <u>Ανακτορίου</u>, <u>Αστακού</u>, <u>Οινιάδων</u> (ΑΙΤ)
λοιπή Σ.Ελλάς			Αιδηψού, Διστύων, Μαρμαρίου, Νέας Αρτάκης (ΕΥΒ), Οπουντίων (ΦΘΙ), Γαλαξιδίου (ΦΩΚ)
Αττική κ. νήσ.			
λοιπ. Πελ /σος	Αλέας, Αχλαδοκάμπου, Λυρκείας (ΑΡΓ), Στυμφαλίας, Φενεού (ΚΟΡ), Γερονθρών, Θεραπνών, Κροκεών, Νιάτων, Σμύνους (ΛΑΚ), Αριστομένους, Βουφράδων, Παπαφλέσσα, Τρικόρφου, Φιλατρών (ΜΕΣ)		Κρανιδίου (ΑΡΓ)
Κρήτη	Ζωνιανών (ΡΕΘ)		
ν. Ν.Αιγαίου			Καλυμνίων, Λέρου (ΔΩΔ)
ν. Β.Αιγαίου			Καλονής (ΛΕΣ)
ν Ιονίου			Παλικής (ΚΕΦ)

Προσδιορισμός λειτουργικών ζωνών

- βάσει των ροών εργαζομένων από/προς όλες τα τοπικά διαμερίσματα της χώρας (Απογραφή του 2011)
- με κριτήριο την ύπαρξη εισροών (ή εκροών) εργαζομένων από την μία περιοχή στην άλλη ποσοστού ίσου ή ανωτέρου του 20% του συνολικού των εργαζομένων στην περιοχή (ή εργαζομένων μονίμων κατοίκων της περιοχής)

Προσδιορισμός λειτουργικών ζωνών

- βάσει των ροών εργαζομένων από/προς όλες τα τοπικά διαμερίσματα της χώρας (Απογραφή του 2011)
- με κριτήριο την ύπαρξη εισροών (ή εκροών) εργαζομένων από την μία περιοχή στην άλλη ποσοστού ίσου ή ανωτέρου του 20% του συνολικού των εργαζομένων στην περιοχή (ή εργαζομένων μονίμων κατοίκων της περιοχής)

	κέντρο λειτουργικής ζώνης (τοπικό διαμέρισμα)	αριθμός τοπικών διαμερισμάτων (Α)	εργαζόμενοι μόνιμοι κάτοικοι (Β)	(Α)	(Β)
ΑΧΑΙΑ	Πάτρα	92	53.801	3 σε Ηλεία	172
	Αίγιο	24	6.502		
	Καλάβρυτα	7	634		
	Αίγιο-Πάτρα	3	34		
	Αθήνα	5	25		
		102	9.432		

Προσδιορισμός λειτουργικών ζωνών

- βάσει των ροών εργαζομένων από/προς όλες τα τοπικά διαμερίσματα της χώρας (Απογραφή του 2011)
- με κριτήριο την ύπαρξη εισροών (ή εκροών) εργαζομένων από την μία περιοχή στην άλλη ποσοστού ίσου ή ανωτέρου του 20% του συνολικού των εργαζομένων στην περιοχή (ή εργαζομένων μονίμων κατοίκων της περιοχής)

	κέντρο λειτουργικής ζώνης (τοπικό διαμέρισμα)	αριθμός τοπικών διαμερισμάτων (Α)	εργαζόμενοι μόνιμοι κάτοικοι (Β)	(Α)	(Β)
ΑΧΑΙΑ	Πάτρα	92	53.801	3 σε Ηλεία	172
	Αίγιο	24	6.502		
	Καλάβρυτα	7	634		
	Αίγιο-Πάτρα	3	34		
	Αθήνα	5	25		
		102 (43,8%)	9.432 (13,4%)		
ΗΛΕΙΑ	Πύργος	56	15.784	1 σε Αρκ.	119
	Αμαλίας	3	6.515		
	Ζαχάρω	4	1.242		
	Βάρδα	2	1.082		
	Αθήνα	3	180		
		54 (43,2%)	24.565 (49,6%)		

Προσδιορισμός λειτουργικών ζωνών

- βάσει των ροών εργαζομένων από/προς όλες τα τοπικά διαμερίσματα της χώρας (Απογραφή του 2011)
- με κριτήριο την ύπαρξη εισροών (ή εκροών) εργαζομένων από την μία περιοχή στην άλλη ποσοστού ίσου ή ανωτέρου του 20% του συνολικού των εργαζομένων στην περιοχή (ή εργαζομένων μονίμων κατοίκων της περιοχής)

	κέντρο λειτουργικής ζώνης (τοπικό διαμέρισμα)	αριθμός τοπικών διαμερισμάτων (Α)	εργαζόμενοι μόνιμοι κάτοικοι (Β)	(Α)	(Β)
ΑΧΑΙΑ	Πάτρα	92	53.801	3 σε Ηλεία	172
	Αίγιο	24	6.502		
	Καλάβρυτα	7	634		
	Αίγιο-Πάτρα	3	34		
	Αθήνα	5	25		
		102 (43,8%)	9.432 (13,4%)		
ΗΛΕΙΑ	Πύργος	56	15.784	1 σε Αρκ.	119
	Αμαλιάς	3	6.515		
	Ζαχάρω	4	1.242		
	Βάρδα	2	1.082		
	Αθήνα	3	180		
		54 (43,2%)	24.565 (49,6%)		

Σχετικά απομονωμένες περιοχές και κάτοικοι

Σχετικά απομονωμένες περιοχές και κάτοικοι

Προσδιορισμός λειτουργικών ζωνών

- βάσει των ροών εργαζομένων από/προς όλες τα τοπικά διαμερίσματα της χώρας (Απογραφή του 2011)
- με κριτήριο την ύπαρξη εισροών (ή εκροών) εργαζομένων από την μία περιοχή στην άλλη ποσοστού ίσου ή ανωτέρου του 20% του συνολικού των εργαζομένων στην περιοχή (ή εργαζομένων μονίμων κατοίκων της περιοχής)

	κέντρο λειτουργικής ζώ- νης (τοπικό διαμέρισμα)	αριθμός τοπικών διαμερισμάτων (Α)	εργαζόμενοι μόνιμοι κάτοικοι (Β)	(Α)	(Β)	(Α)	(Β)
ΑΙΤ/ΝΙΑ	Αγρίνιο	40	21.015	2 σε Φωκ.	181	1 σε Ευρυτ.	19
	Μεσολόγγι	10	5.326				
	Ναύπακτος	31	6.476	46 σε Φωκ.	1.033		
	Αμφιλοχία	2	1.430				
	Πάλαιρος	2	765				
	Θέρμο	4	669				
	Στάνος	2	348				
	Λευκάς	2	366				
	Αθήνα	5	194				
		133 (38,7%)	23.054 (57,6%)				

**Σχετικά απομονωμένες
περιοχές και κάτοικοι**

**Ακτινογραφία ενός καλλικρατικού δήμου, εν προκειμένω της Δυτικής Αχαΐας, σε όρους
μονίμου πληθυσμού και κλαδική συγκέντρωση των επιμέρους ενοτήτων του**

Ακτινογραφία ενός καλλικρατικού δήμου, εν προκειμένω της Δυτικής Αχαΐας, σε όρους μονίμου πληθυσμού και κλαδική συγκέντρωση των επιμέρους ενοτήτων του

Μόνιμος πληθυσμός (απογραφής)

	Μάρτιος 2001	Μάιος 2011	Μεταβολή
Δ. Αχαΐα	29.608	25.916	-12,5 %
ΔΕ			
• Δύμης	10.131	10.227	0,9 %
• Λαρισσού	8.221	5.650	-31,3 %
• Ωλενίας	6.495	5.434	-16,3 %
• Μόβρης	4.761	4.605	-3,3 %
(α) Αχαΐα	318.928	309.694	-2,9 %
(β) Δ. Ελλάς	721.541	679.796	-5,8 %
(γ) Χώρα	10.934.097	10.816.286	-1,1 %

Ακτινογραφία ενός καλλικρατικού δήμου, εν προκειμένω της Δυτικής Αχαΐας, σε όρους μονίμου πληθυσμού και κλαδική συγκέντρωση των επιμέρους ενοτήτων του

Μόνιμος πληθυσμός (απογραφής) Κατηγορίες κλάδων με παραγωγική συγκέντρωση ≥ 1 για περιπτώσεις με εργατικό δυναμικό 60 ατόμων και άνω βάσει της απογραφής του 2011 (η σειρά κατατάξεως μεταξύ των 1035 δημοτικών ενοτήτων (ΔΕ) της χώρας εντός παρενθέσεως)

	Μάρτιος 2001	Μάιος 2011	Μεταβολή	#01	#10-11	#26-31	#41-43	#45-47	#55-56	#84
Δ. Αχαΐα	29.608	25.916	-12,5 %							
ΔΕ										
• Δύμης	10.131	10.227	0,9 %		1,3 (153)	1,6 (49)	1,1 (381)	1,6 (3)	1,3 (213)	
• Λαρισσού	8.221	5.650	-31,3 %	8,2 (96)						
• Ωλενίας	6.495	5.434	-16,3 %							
• Μόβρης	4.761	4.605	-3,3 %							1,7 (42)
(α) Αχαΐα	318.928	309.694	-2,9 %							
(β) Δ. Ελλάς	721.541	679.796	-5,8 %							
(γ) Χώρα	10.934.097	10.816.286	-1,1 %							

Σημειώσεις: κωδικοί παραγωγικών κλάδων και παράθεση περιοχών με υψηλή συγκέντρωση και μη αμελητέα δινηφια μάζα εργ. δυναμικού

#01	Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα
#10-11	Βιομηχανία τροφίμων και ποτοποιία
#26-31	Κατασκευή υπολογιστών, ηλεκτρονικών, οπτικών, μαγνητικών, φωτογραφικών προϊόντων, λοιπού εξοπλισμού, οχημάτων, επίπλων και επισκευή-εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
#41-43	Κατασκευές κτηρίων, δρόμων, σιδηρ. γραμμών, λιμένων, ηλεκτροδοτικών, υδροδοτικών, τηλεπικοινωνιακών κ.ά. κοινωφελών έργων, καθώς και εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες
#45-47	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή οχημάτων
#55-56	Καταλύματα και εστίαση
#84	Δημόσια διοίκηση, άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση

Ακτινογραφία ενός καλλικρατικού δήμου, εν προκειμένω της Δυτικής Αχαΐας, σε όρους μονίμου πληθυσμού και κλαδική συγκέντρωση των επιμέρους ενοτήτων του

Μόνιμος πληθυσμός (απογραφής) Κατηγορίες κλάδων με παραγωγική συγκέντρωση ≥ 1 για περιπτώσεις με εργατικό δυναμικό 60 ατόμων και άνω βάσει της απογραφής του 2011 (η σειρά κατατάξεως μεταξύ των 1035 δημοτικών ενοτήτων (ΔΕ) της χώρας εντός παρενθέσεως)

	Μάρτιος 2001	Μάιος 2011	Μεταβολή	#01	#10-11	#26-31	#41-43	#45-47	#55-56	#84
Δ. Αχαΐα	29.608	25.916	-12,5 %							
ΔΕ										
• Δύμης	10.131	10.227	0,9 %		1,3 (153)	1,6 (49)	1,1 (381)	1,6 (3)	1,3 (213)	
• Λαρισσού	8.221	5.650	-31,3 %	8,2 (96)						
• Ωλενίας	6.495	5.434	-16,3 %							
• Μόβρης	4.761	4.605	-3,3 %							1,7 (42)
(α) Αχαΐα	318.928	309.694	-2,9 %	8,5 (84)	1,9 (66)		2,4 (35)		1,6 (164)	
(β) Δ. Ελλάς	721.541	679.796	-5,8 %	10,1 (19)		2,9 (7)	4,5 (2)		2,4 (91)	2,2 (18)
(γ) Χώρα	10.934.097	10.816.286	-1,1 %	14,4 (1)	4,7 (1)	7,3 (1)	6,5 (1)	1,6 (1)	7,4 (1)	3,7 (1)

Σημειώσεις: κωδικοί παραγωγικών κλάδων και παράθεση περιοχών με υψηλή συγκέντρωση και μη αμελητέα δινηΐφια μάζα εργ. δυναμικού

#01	Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα: (α) Δ.Ε. Τριταΐας, (β) Δ.Ε. Μεδεώνος, (γ) Δ.Ε. Οργάνης.
#10-11	Βιομηχανία τροφίμων και ποτοποιία: (α) Δ.Ε. Φαρρών, (γ) Δ.Ε. Κουφαλίων.
#26-31	Κατασκευή υπολογιστών, ηλεκτρονικών, οπτικών, μαγνητικών, φωτογραφικών προϊόντων, λοιπού εξοπλισμού, οχημάτων, επίπλων και επισκευή-εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού: (β) Δ.Ε. Τραγανού, (γ) Δ.Ε. Μύκης.
#41-43	Κατασκευές κτηρίων, δρόμων, σιδηρ. γραμμών, λιμένων, ηλεκτροδοτικών, υδροδοτικών, τηλεπικοινωνιακών κ.ά. κοινωφελών έργων, καθώς και εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες: (α) Δ.Ε. Ακράτας, (β) Δ.Ε. Πλατάνου, (γ) Άγιον Όρος.
#45-47	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή οχημάτων: (γ) Δ.Ε. Ζεφυριού.
#55-56	Καταλύματα και εστίαση: (α) Δ.Ε. Ακράτας, (β) Δ.Ε. Παλαίρου, (γ) Δ.Ε.Λινδίων.
#84	Δημόσια διοίκηση, άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση: (β) Δ.Ε. Κάστρου-Κυλλήνης, (γ) Δ.Ε. Ορεστιάδος.

Η εξέλιξη της απασχόλησης ανά παραγωγικό υποκλάδο και περιφέρεια εν καιρώ υφέσεως

Η εξέλιξη της απασχόλησης ανά παραγωγικό υποκλάδο και περιφέρεια εν καιρώ υφέσεως

Μέγιστο επιτευχθέν μέγεθος και σύγκριση αρχικού και πλέον προσφάτου μεγέθους:
2008α – 2015α άρα άνευ εποχικότητας

Στον συνοπτικό πίνακα που ακολουθεί:

Το στοιχείο	δηλώνει ότι η μέγιστη επιτευχθείσα απασχόληση ήταν της τάξεως των
μ1	< 750 ατόμων
μ2	750 - 1.499 ατόμων
m1	1.500 - 2.999 ατόμων
m2	3.000 - 5.999 ατόμων
M1	6.000 - 11.999 ατόμων
M2	> 12.000 ατόμων

Το χρώμα	σκούρο γκρι	δηλώνει ότι το μέγεθος του 2015α υπολείπεται του 2008α κατά ≥ 75 άτομα											
λευκό	»	»	»	»	»	»	υπερβαίνει	»	»	»	»	»	»
αχνό γκρι	»	»	»	»	»	»	είναι ίσο με	»	»	ή διαφέρει	»	< 75	»

Πηγή των στοιχείων: Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ.

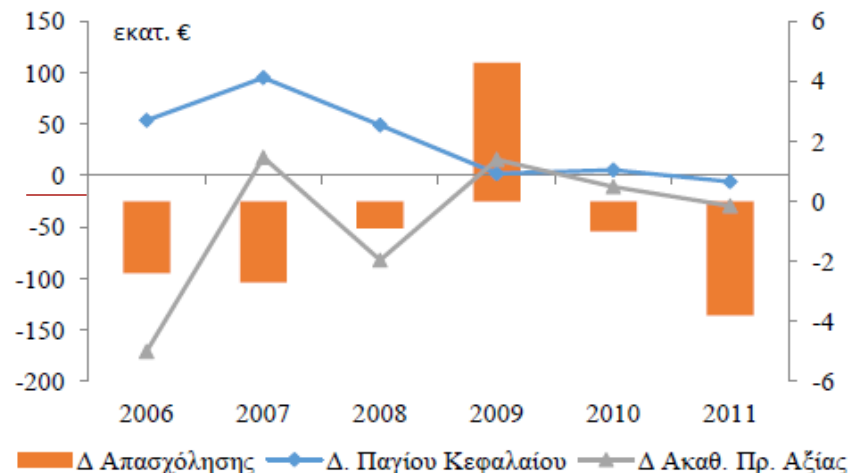
	ΑΜΔΘ	ΚΜ	ΔΜ	Θ	Ηπ	Ιον	ΔΕ	ΛΠ	Ατ	ΛΣΕ	ΒΑ	ΝΑ	Κ
→ 03 Αλιεία, υδατοκαλλιέργεια	m1	m2	μ1	μ2	m1	μ1	m1	m1	m1	m2	μ2	m1	μ2
→ 11 Ποτοποσία	μ2	m1	μ1	m1	μ2	μ1	m1	μ1	m2	μ2	μ1	μ2	m1
→ 31 Κατασκευή επίπλων	m1	M2	μ2	m2	μ2	μ2	m1	μ2	M2	m1	μ2	μ2	m1
33 Επίσκεψη-εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	μ1	m1	μ1	μ2	μ1	μ1	μ2	μ2	M1	μ2	μ1	μ1	μ1
→ 42 Κατασκευή δρόμων, σιδηρ. γραμμών, κοινωφελών ηλεκτροδοτικών, υδροδοτικών, τηλεπικοινωνιακών, λιμενικών κ.ά. έργων	m1	m2	m1	m2	m1	μ1	m1	m1	M1	m1	μ2	μ2	μ2
→ 55 Καταλύματα	m1	M1	μ2	m2	m1	M1	m2	m2	M2	m2	m1	M2	M2
→ 56 Εστίαση	M2	M2	M1	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	m2	M2	M2
65 Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά, συνταξιοδοτικά ταμεία πλην της υποχρεωτικής κοινων. ασφάλισης	μ2	m2	μ1	m1	μ1	μ1	μ2	μ2	M2	μ1	μ1	μ1	μ2
74 Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές, τεχνικές δραστηρ.	m1	m2	μ1	m1	μ1	μ1	μ2	μ2	M2	μ1	μ2	μ2	μ2
80 Παροχή προστασίας και έρευνας	μ2	m2	μ1	μ1	μ1	μ1	μ2	μ2	M2	m1	μ1	μ2	μ2
→ 87 Βοήθεια κατ'οίκον	μ2	m1	μ1	μ2	μ1	μ1	m1	μ2	M1	μ2	μ2	μ2	μ2
→ 88 Κοινωνική μέριμνα άνευ καταλύματος	m1	m2	μ2	μ2	μ2	μ2	m1	μ2	M2	m1	μ2	m1	m1
91 Βιβλιοθήκες, αρχειοφυλάκεια, μουσεία, άλλοι πόλοι έλξεως επισκεπτών	μ1	m1	μ2	μ2	μ1	μ1	μ2	m1	m2	μ2	μ2	μ2	μ2
93 Αθλητικές δραστηριότητες, θεματικά πάρκα, άλλες δραστηριότητες αναψυχής	μ2	m2	μ2	m1	μ2	μ2	μ2	μ2	M1	μ2	μ1	μ2	μ2
→ 96 Άλλες παροχές υπηρεσιών	m2	M1	μ2	m2	m1	m1	m2	m2	M2	m2	μ2	m1	m2

	ΑΜΔΘ	ΚΜ	ΔΜ	Θ	Ηπ	Ιον	ΔΕ	ΛΠ	Ατ	ΛΣΕ	ΒΑ	ΝΑ	Κ
01 Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M1	M1	M2
10 Βιομηχανία τροφίμων	M1	M2	m2	M2	M1	m2	M1	M1	M2	M1	m2	m2	M1
16 Βιομηχανία ξύλου-φελλού, καλαθοπ.	m1	m2	μ2	m1	m1	μ2	m2	m1	M1	m2	μ2	m2	m1
18 Παραγωγή βιβλίων, εφημερίδων, προεγ- γεγραμμένων μέσων	μ2	m2	μ1	μ2	μ1	μ2	m1	μ2	M2	μ2	μ1	μ1	μ2
23 Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	m2	M1	μ2	m2	μ2	μ1	m1	m1	M1	m2	μ1	m1	m1
25 Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων (πλην μηχανημάτων-ειδών εξοπλισμού)	m1	M1	μ2	m2	m1	μ2	m2	m1	M2	m2	μ2	m1	m2
35 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού	μ2	m2	m2	m1	μ2	μ2	m1	m1	M2	m1	μ2	m1	m1
41 Κατασκευή κτηρίων	M1	M2	m2	M2	M1	m2	M1	M1	M2	M1	m2	M1	M2
43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ.	M1	M2	m2	M2	M1	M1	M2	M2	M2	M2	m1	M1	M2
45 Εμπορία-επισκευή οχημάτων	m2	M2	m1	M1	m2	m2	M1	m2	M2	m2	m2	m1	M1
46 Χονδρικό εμπόριο πλην #45	M1	M2	m1	M1	m2	m1	M1	m2	M2	M1	m2	m2	M1
47 Λιανικό εμπόριο πλην #45	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M1	M2	M2
49 Χερσαίες μεταφ., μεταφ. μέσω αγωγών	m2	M2	m2	M1	m2	m1	M1	M1	M2	M1	μ2	m2	M1
50 Πλωτές μεταφορές	m1	m1	μ1	μ2	μ1	μ2	m2	m1	M2	μ2	m1	m1	μ2
52 Αποθήκευση, υποστ. δραστ. μεταφορών	m1	M1	μ1	μ2	μ1	μ2	m1	m1	M2	m1	μ2	m1	m1
53 Ταχυδρομικές-ταχυμεταφορικές δραστ.	μ2	m2	μ2	μ2	μ2	μ1	m1	μ2	M2	μ2	μ1	μ2	μ2
61 Τηλεπικοινωνίες	m1	m2	μ1	μ2	μ1	μ1	m1	m1	M2	μ2	μ2	m1	m1
64 Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες πλην #65	m2	M2	μ2	m2	m1	μ2	m2	m1	M2	m2	μ2	m1	m2
69 Νομικές-λογιστικές δραστηρ.	m2	M2	m1	M1	m2	m1	M1	m2	M2	m2	m1	M1	M1
71 Δραστ. αρχιτεκτόνων-μηχανικών κ.λπ.	m1	M2	m1	m2	m1	m1	m2	m1	M2	m2	m1	m1	m2
81 Βοηθ. υπηρεσίες σε κτήρια-εξωτ. χώρους	m1	m2	μ2	m1	μ2	μ2	m1	μ2	M2	m1	μ1	m1	m1
84 Δημ. διοίκηση, άμυνα, υποchr. κοιν. ασφ.	M2	M2	M1	M2	M2	m2	M2	M2	M2	M2	M2	M2	M2
85 Εκπαίδευση	M2	M2	M1	M2	M1	M1	M2	M2	M2	M2	M1	M1	M2
86 Υγεία	M1	M2	m2	M2	M1	m2	M2	M1	M2	M1	m2	M1	M2
97 Οικιακό προσωπικό	m1	M2	μ1	m2	μ2	m1	m2	m2	M2	m1	μ1	μ2	m2

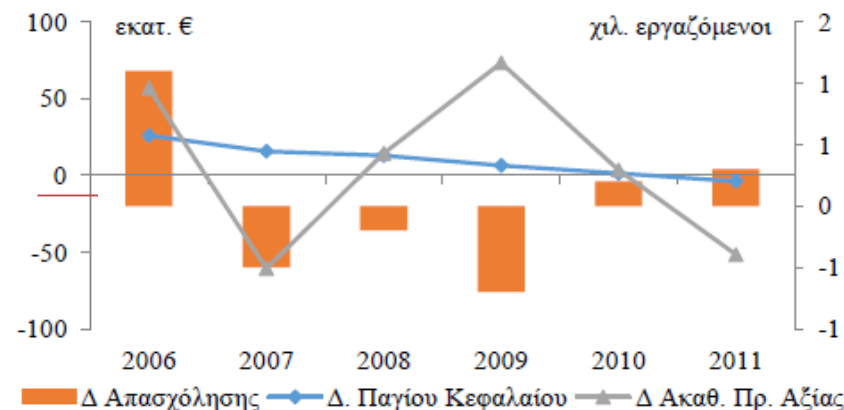
Οι εξελίξεις σε προστιθέμενη αξία και εισροές ανά κλάδο και περιφέρεια (2006-2011)

Οι μεταβολές (Δ) σε απασχόληση, πάγιο κεφάλαιο, ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο μεταξύ 2005-6 και 2010-11 στην Δ. Ελλάδα

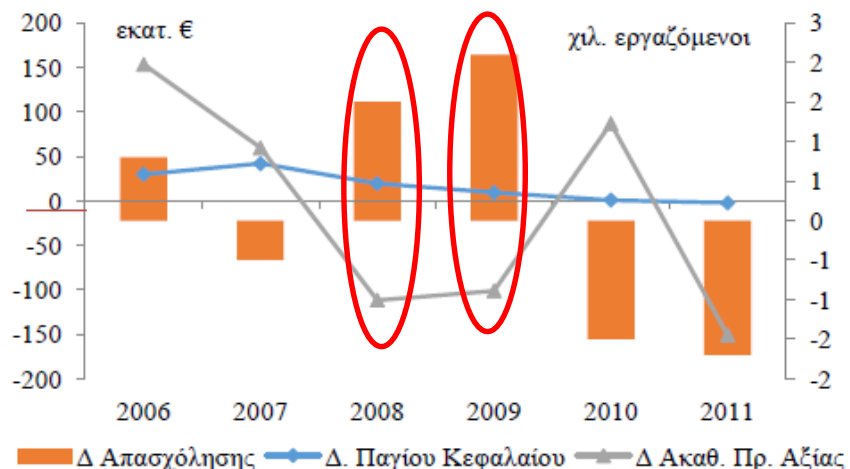
Γεωργία, κτηνοτροφία, δασοκομία, θήρα, αλιεία

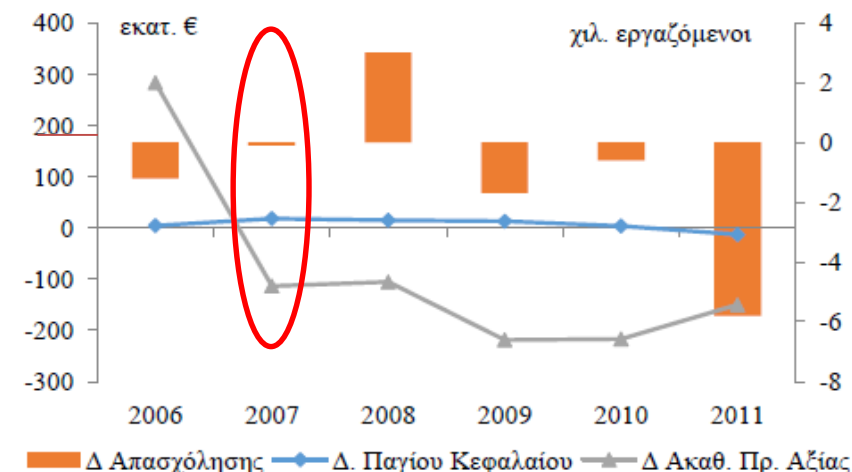
Ορυχεία, λατομεία, παροχή ενέργειας-ύδατος

Μεταποίηση

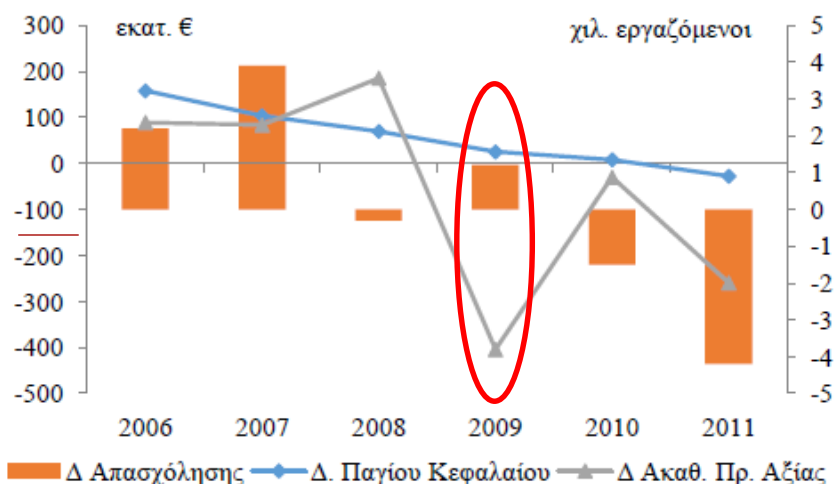

Κατασκευές

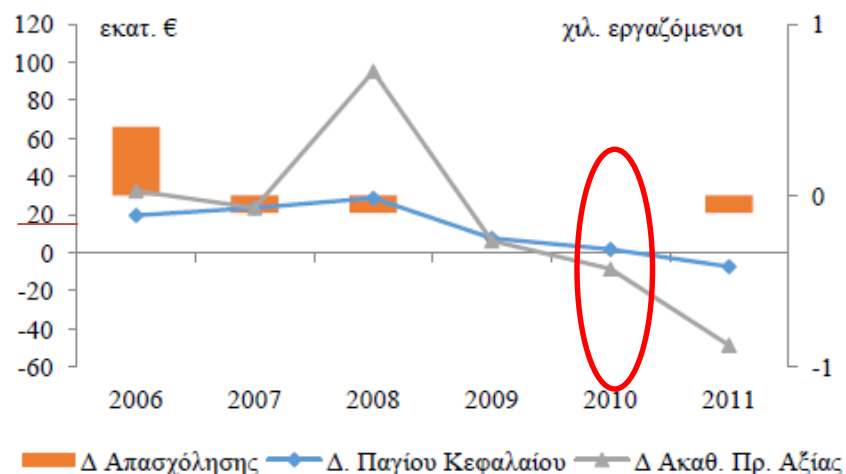

Οι εξελίξεις σε προστιθέμενη αξία και εισροές ανά κλάδο και περιφέρεια (2006-2011)

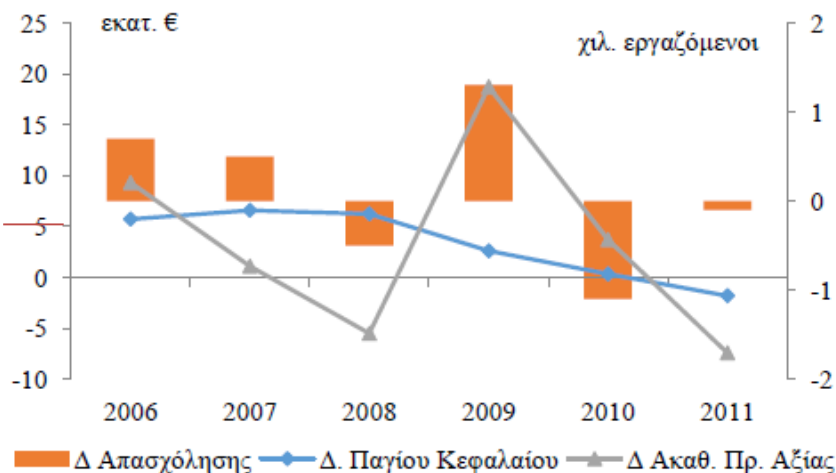
Εμπόριο, μεταφορές, αποθήκευση, καταλύματα, εστίαση

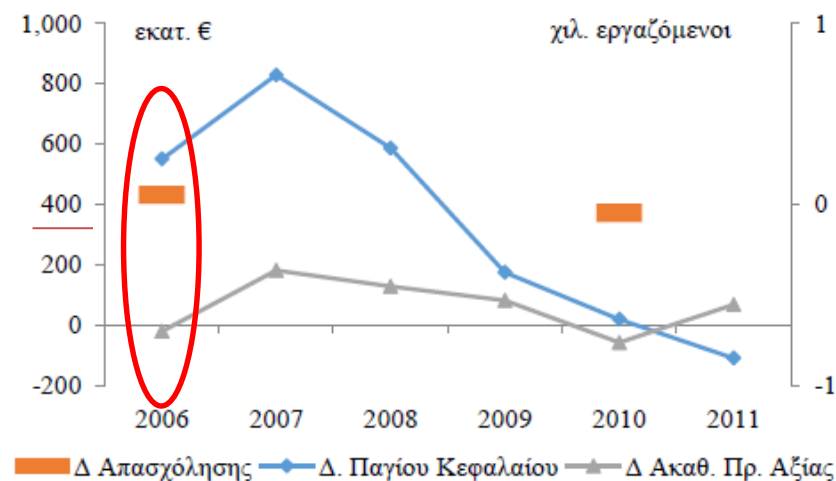
Ενημέρωση, επικοινωνία

Χρηματοπιστωτικές, ασφαλιστικές δραστηριότητες

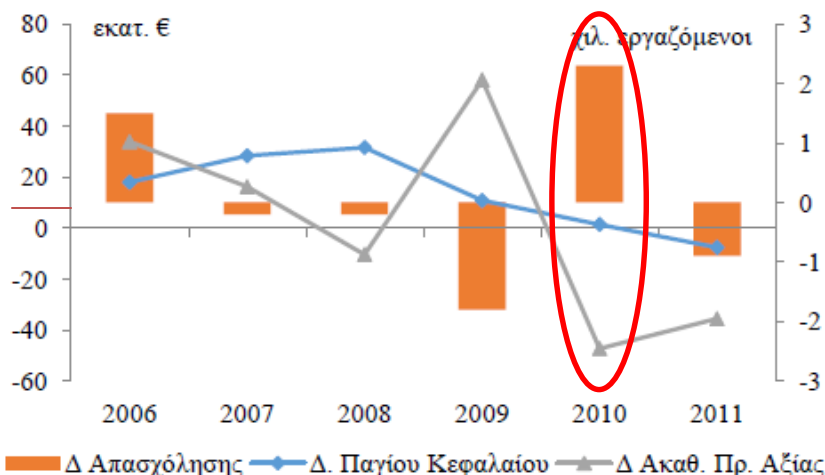

Διαχείριση ακινήτου περιουσίας

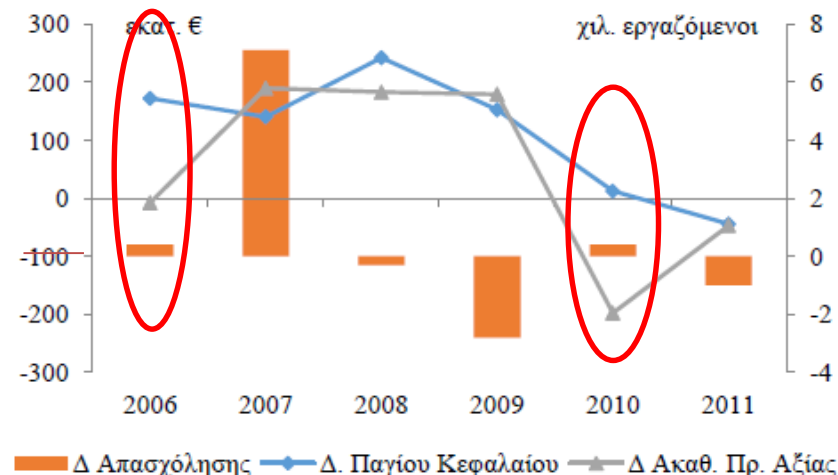

Οι εξελίξεις σε προστιθέμενη αξία και εισροές ανά κλάδο και περιφέρεια (2006-2011)

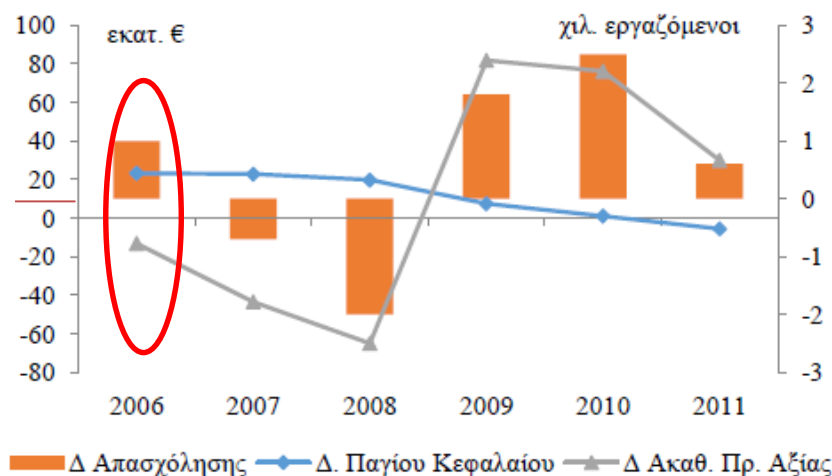
Επιστημονικές, τεχνικές, υποστηρικτικές δραστηριότητες

Δημόσια διοίκηση, άμυνα, εκπαίδευση, υγεία κ.λπ.

Τέχνες, ψυχαγωγία, λοιπές υπηρεσίες

Οι εξελίξεις σε προστιθέμενη αξία και εισροές ανά κλάδο και περιφέρεια (2006-2011)

Διαπιστώνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις στην περίοδο της κανονικότητας (προ ύφεσης):

- οι **μεταβολές** του κεφαλαίου και της απασχολήσεως ήσαν **θετικές** και
- οι **μεταβολές** της ακαθαρίστου προστιθεμένης αξίας υπήρξαν **αρνητικές**.

Η προφανής εξήγηση είναι ότι **η μεταβολή του οικονομικού κλίματος** (επιχειρηματικού, τεχνολογικού ή άλλου) **υπαγόρευσε την μείωση**.

Το εύρημα αναδεικνύει την σημασία του γενικότερου οικονομικού κλίματος και των συνθηκών στην ανάπτυξη της Δ. Ελλάδος. Σημαντικό συστατικό του οικονομικού κλίματος και των συνθηκών συνήθως θεωρείται **η επιχειρηματικότητα**.

Εκδηλώνεται με την διορατικότητα, την πρωτοβουλία, την ηγεσία και καινοτομία του ιδιώτου-επιχειρηματίου, αλλά όχι μόνον, διότι **ανθεί ή ανακόπτεται/συρρικνώνεται ανάλογα με τις περιβάλλουσες καταστάσεις** (στάσεις εργασίας, αποκλεισμούς οδών, γραφειοκρατία, ρευστότητα, αβεβαιότητα κ.ο.κ.).

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Ο αρχικός σχεδιασμός του προηγούμενου ΕΣΠΑ προέβλεπε τα κονδύλια των Περιφερειακών και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων να κατανέμονται σε άξονες που έκαστος αποσκοπούσε είτε στην:

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Ο αρχικός σχεδιασμός του προηγούμενου ΕΣΠΑ προέβλεπε τα κονδύλια των Περιφερειακών και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων να κατανέμονται σε άξονες που έκαστος αποσκοπούσε είτε στην:

- **Αμβλυνση/διόρθωση κοινωνικών ανισοτήτων** (δηλ. στην αξιοποίηση των πόρων του ΕΠ για την επίτευξη ενός κοινωνικού στόχου, όπως η μείωση της ανεργίας).

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Ο αρχικός σχεδιασμός του προηγούμενου ΕΣΠΑ προέβλεπε τα κονδύλια των Περιφερειακών και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων να κατανέμονται σε άξονες που έκαστος αποσκοπούσε είτε στην:

- **Αμβλυνση/διόρθωση κοινωνικών ανισοτήτων** (δηλ. στην αξιοποίηση των πόρων του ΕΠ για την επίτευξη ενός κοινωνικού στόχου, όπως η μείωση της ανεργίας).
- **Ενίσχυση των οικονομικών δυνατοτήτων των περιοχών** (δηλ. στην δημιουργία ή υποστήριξη ενός πλεονεκτήματος ή δυνητικού πλεονεκτήματος μιας περιοχής προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη).

Αντιλαμβανόμαστε ότι κάθε άξονας είχε διαφορετική στόχευση.

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Ο αρχικός σχεδιασμός του προηγούμενου ΕΣΠΑ προέβλεπε τα κονδύλια των Περιφερειακών και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων να κατανέμονται σε άξονες που έκαστος αποσκοπούσε είτε στην:

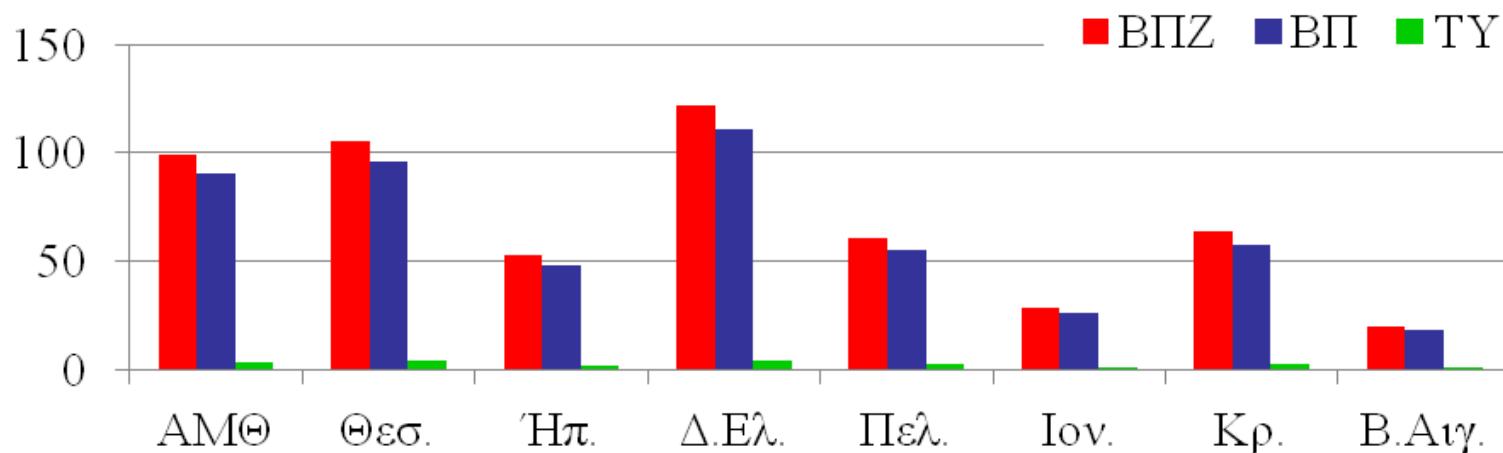
- **Άμβλυνση/διόρθωση κοινωνικών ανισοτήτων** (δηλ. στην αξιοποίηση των πόρων του ΕΠ για την επίτευξη ενός κοινωνικού στόχου, όπως η μείωση της ανεργίας).
- **Ενίσχυση των οικονομικών δυνατοτήτων** των περιοχών (δηλ. στην δημιουργία ή υποστήριξη ενός πλεονεκτήματος ή δυνητικού πλεονεκτήματος μιας περιοχής προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη).

Αντιλαμβανόμαστε ότι κάθε άξονας είχε διαφορετική στόχευση.

Εν τούτοις, προκύπτει, και αυτό εκπλήσσει, ότι η περιφερειακή κατανομή των κονδυλίων των δύο αξόνων πολλές φορές ήταν απaráλλακτα ίδια. Με άλλα λόγια, αν 5% των πόρων του άξονα για την άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων κατανέμετο στην Θεσσαλία, τότε και το 5% του άξονα για την ενίσχυση των οικονομικών της δυνατοτήτων κατανέμετο στην Θεσσαλία· αν το 10% των πόρων του πρώτου άξονα κατανέμετο στην Δυτική Ελλάδα, τότε και το 10% των πόρων του δεύτερου άξονα κατανέμετο στην Δυτική Ελλάδα.

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Παράδειγμα: η περιφερειακή κατανομή των πόρων του ΤΕΠ για Ψηφιακή Σύγκλιση

Βελτίωση ποιότητας ζωής, Βελτίωση παραγωγικότητας, Τεχνική υποστήριξη

Ο δεύτερος άξονας αντέγραφε τον πρώτο, ενώ η πρόθεση ήταν να έχει άλλη στόχευση. Αποτέλεσμα: Τα χρήματα να μην αξιοποιούνται σωστά. Να υποστηρίζεται στον σχεδιασμό ότι επιχειρείται να εξυπηρετήσουν αναπτυξιακούς στόχους, αλλά στην πράξη η κατανομή των πόρων να μην είναι η κατάλληλη και να υποδηλώνει κάτι άλλο.

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα
Πίνακας προϋπολογισμών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του Κ. Κουκολιά

FINANCIAL TABLE OF CO-FUNDED DEVELOPMENT PROGRAMMES IN GREECE 1986 – 2006					FINANCIAL TABLE OF CO-FUNDED DEVELOPMENT PROGRAMMES IN GREECE 2007- 2013/TOTAL REVIEW			
	M.I.P.	1 st CSF	2 nd CSF	3 rd CSF		NSRF		TOTAL
	(1986-1993)	(1989-1993)	(1994-1999)	(2000-2006)		(2007-2013)		(1986-2013)
Total Budget	3,212,391 thou. ECU	12,956,054 thou. ECU	29,721,300 thou. ECU	44,751,168 thou. EURO	Total Budget Co-funded public expenses	32,376,443 thou. ECU 24,911,981 thou. ECU		125,334,017 thou. EURO
National public participation	33.1%	42.0%	23.8%	25.8%	National public participation	14% 18%=4,411,981		59,931,419 thou. EURO
Community participation	56.9%=1,827 ,850	50.3%=6,516, 895	47%=13,969,0 11	50.7%=22,688,842	Community participation	63% 82% %=20,400,000		65,402,598 thou. EURO
Private participation	10.0%	7.7%	29.2%	23.4%	Private participation	23% 7.464.463		
COHESION FUND					EARDF EFF			
Community participation			3,061,200 thou. ECU	3,320,000 thou. EURO	Community participation	3,900,000 thou. EURO		3,900,000 thou. EURO

Άλλες πικρές διαπιστώσεις από προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην χώρα

Συνολικός προϋπολογισμός προγραμμάτων από το 1986-2011: 59 δισ. εθν. συμμετοχή + 65 δισ. κοιν. συμμετοχή = 125 δισ., όμως από την εθνική επιλέξιμο κάθε φορά ήταν το 1/3.

FINANCIAL TABLE OF CO-FUNDED DEVELOPMENT PROGRAMMES IN GREECE 1986 – 2006					FINANCIAL TABLE OF CO-FUNDED DEVELOPMENT PROGRAMMES IN GREECE 2007- 2013/TOTAL REVIEW			
	M.I.P.	1 st CSF	2 nd CSF	3 rd CSF		NSRF		TOTAL
	(1986-1993)	(1989-1993)	(1994-1999)	(2000-2006)		(2007-2013)		(1986-2013)
Total Budget	3,212,391 thou. ECU	12,956,054 thou. ECU	29,721,300 thou. ECU	44,751,168 thou. EURO	Total Budget Co-funded public expenses	32,376,443 thou. ECU 24,911,981 thou. ECU		125,334,017 thou. EURO
National public participation	33.1%	42.0%	23.8%	25.8%	National public participation	14% 18%=4,411,981		59,931,419 thou. EURO
Community participation	56.9%=1,827 ,850	50.3%=6,516, 895	47%=13,969,0 11	50.7%=22,688,842	Community participation	63% 82%=%=20,400,000		65,402,598 thou. EURO
Private participation	10.0%	7.7%	29.2%	23.4%	Private participation	23% 7.464.463		
COHESION FUND					EARDF EFF			
Community participation			3,061,200 thou. ECU	3,320,000 thou. EURO	Community participation	3,900,000 thou. EURO		3,900,000 thou. EURO

Διαπιστώσεις

Στην Δυτική Ελλάδα

- Υπάρχουν τοπικές κοινωνίες με πολύ υψηλή παραγωγική συγκέντρωση και μη αμελητέα μάζα στην γεωργία- κτηνοτροφία-θήρα και αλιεία.
- Μπορούμε να εντοπίσουμε οικονομικές/λειτουργικές ζώνες, καθώς και τις παραγωγικές ιδιαιτερότητες κάθε ζώνης και υπο-περιοχής.
- Υπάρχουν υποκλάδοι που παρέχουν επαγγελματική διέξοδο ή/αναπτύσσονται μέσα στην (ή παρά) την ύφεση. Ενδέχεται να διαθέτουν κάποια δυνητικά συγκριτικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.
- Υπάρχουν υποκλάδοι που συρρικνώθηκαν μέσα στην ύφεση, ενώ σε άλλες περιοχές της χώρας τούτο δεν εσυνέβη. Ενδεχομένως υπάρχουν μαθήματα να αντληθούν και μεταγγιστούν στην Δ. Ελλάδα.
- Είναι σκόπιμο να αναπτυχθεί η επιχειρηματικότητα του ατόμου και της κοινωνίας.

Η χώρα σπατάλησε πόρους και δεν προετοιμάστηκε σωστά στο αναπτυξιακό σκέλος.

Η γνώση των ανωτέρω προσανατολίζει την σκέψη προς καλύτερα σχεδιασμένες, στοχευμένες παρεμβάσεις.